

Соколова Вікторія, ДО-4

Методом Бубнова-Гальоркіна знайти наближений розв'язок крайової задачі

$$u'' - u' - 2 = -3e^{-x}$$

$$u' = 0, \quad x = 0$$

$$2u' + u = 0, \quad x = 1$$

Теоретична частина

Нехай в рівнянні

$$Au = f$$

A – лінійний оператор діє з $E \rightarrow F$, де E і F – банахові простори.

Наближений розв'язок будемо шукати у вигляді

$$u_n = \sum_{i=1}^n c_i \varphi_i$$

а для визначення коефіцієнтів c_i будемо мати систему

$$\sum_{i=1}^n c_i (A\varphi_i, \varphi_j) = (f, \varphi_j), j = \overline{1, n}$$

Також в даній задачі маємо крайові умови третього роду:

$$\begin{cases} \alpha u'(a) - \beta u(a) = 0 \\ \gamma u'(b) + \delta u(b) = 0 \end{cases}$$

$$\varphi_1(x) = (x - a)^2(x - A)$$

$$\varphi_2(x) = (x - B)(b - x)^2$$

$$\varphi_i(x) = (x - a)^2(b - x)^{i-1}, i = \overline{3, n}$$

Ця базисна функція повинна задовольняти крайові умови:

$$\begin{cases} \alpha \varphi'_0(a) - \beta \varphi_0(a) = 0 \\ \gamma \varphi'_0(b) + \delta \varphi_0(b) = 0 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} &\rightarrow \begin{cases} \alpha((b - x)^2 - 2(x - B)(b - x)) - \beta((x - B)(b - x)^2) = 0 \\ \gamma(2(x - a)(x - A) + (x - a)^2) + \delta((x - a)^2(b - A)) = 0 \end{cases} \\ &\rightarrow \begin{cases} (a - B)(2\alpha(b - a) + \beta(b - a)^2) - \alpha(b - a)^2 = 0 \\ (b - A)(2\gamma + \delta(b - a)) + \gamma(b - a) = 0 \end{cases} \end{aligned}$$

$$A = b + \frac{\gamma(b-a)}{2\gamma + \delta(b-a)}$$

$$B = a - \frac{\alpha(b-a)^2}{2\alpha(b-a) + \beta(b-a)^2}$$

Розв'язання

$$Au = u'' - u', f = -3e^{-x} + 2$$

Задано крайові умови третього роду, отже введемо функцію

$$A := 1 + \frac{2(1-0)}{2 \cdot 2 + 1 \cdot (1-0)} = \frac{7}{5}$$

$$B := 0 - \frac{1 \cdot (1-0)^2}{2 \cdot 1 \cdot (1-0) + 0 \cdot (1-0)^2} = -\frac{1}{2}$$

Введемо базисні функції

$$\varphi_1(x) = x^2(x - \frac{7}{5})$$

$$\varphi_2(x) = (x + \frac{1}{2})(1-x)^2$$

$$u(x) = C_1\varphi_1(x) + C_2\varphi_2(x) = C_1x^2(x - \frac{7}{5}) + C_2(x + \frac{1}{2})(1-x)^2$$

Знайдемо $(A\varphi_1, \varphi_1)$, $(A\varphi_1, \varphi_2)$, $(A\varphi_2, \varphi_1)$, $(A\varphi_2, \varphi_2)$:

$$A\varphi_1 = 6x - \frac{14}{5} - x^2 \left(x - \frac{7}{5} \right)$$

$$A\varphi_2 = 6x - 3 - (1-x)^2 \left(x + \frac{1}{2} \right)$$

$$(A\varphi_1, \varphi_1) = \int_0^1 \left(6x - \frac{14}{5} - x^2 \left(x - \frac{7}{5} \right) \right) (x^2(x - \frac{7}{5})) dx = -0.3615238095$$

$$(A\varphi_1, \varphi_2) = \int_0^1 \left(6x - \frac{14}{5} - x^2 \left(x - \frac{7}{5} \right) \right) \left((x + \frac{1}{2})(1-x)^2 \right) dx = -0.2211904762$$

$$(A\varphi_2, \varphi_2) = \int_0^1 \left(6x - 3 - (1-x)^2 \left(x + \frac{1}{2} \right) \right) \left((x + \frac{1}{2})(1-x)^2 \right) dx = -0.3928571429$$

Тепер знайдемо (f, φ_1) , (f, φ_2) :

$$(f, \varphi_1) = \int_0^1 (x^2(x - \frac{7}{5})) (-3e^{-x} + 2) dx = -0.100588418$$

$$(f, \varphi_2) = \int_0^1 \left(x + \frac{1}{2}\right) (1-x)^2 (-3e^{-x} + 2) dx = -0.067255088$$

Тоді система рівнянь набуває вигляду:

$$\begin{cases} -0.3615238095C_1 - 0.2211904762C_2 = -0.100588418 \\ -0.2211904762C_1 - 0.3928571429C_2 = -0.067255088 \end{cases}$$

Розв'яжемо цю систему за допомогою Maple

$$C_1 = 0.2646634633, C_2 = 0.02218121948$$

Отже,

$$u(x) = 0.2646634633 \left(x^2 \left(x - \frac{7}{5}\right)\right) + 0.02218121948 \left(\left(x + \frac{1}{2}\right)(1-x)^2\right)$$

Зобразимо графік знайденого розв'язку:

